לקוראינו

אחד התצלומים הראשונים ש־פורסמו ע"י המערכת החדשה, עם היכנסה לתפקידה באפריל 1950, היתה התמונה המוצגת הזאת של קהל־הסקרנים שהתאסף ליד המפולת ברחוב 22 בעג'מי אשר ביפו — שעה שחיילים, שוטרים וכבאים ניסו — לשוא — להציל את 17 הדיירים, גברים,נשים וי־לדים, הקבורים מתחת לעיי המפו־לת.

במשך ימים אחדים, כשהדבר היה "אקטואלי", היתה העתונות מלאה דברי ביקורת חריפים, תבי־עות ודרישות. אולם החידוש דהה, הענינים חזרו למסלולם — ובעית הבתים המתמוטטים של יפו נשכחה מן הלבבות. אזרחים שלוים, שעברו במקומות התורפה, התרגלו לכתובות "סכנה, הבית להריסה", וגם ילדים שגרו בבתים אלה ושיחקו ליד קירותיהם הסדוקים.

מאז עברה למעלה ממחצית השנה — וכשיצאו סופרינו השבוע כדי לעמוד על ההכנות לעונת הגשמים המתקרבת, נוכחו לדעת ששום דבר לא השתנה עד כה — יש רק תכניות, הודעות אופטימיות בעתונים והחלטות עקרוניות.

אנו מפרסמים את הדו"ח המזעזע של סופרינו מתוך תקוה שהדבר ימריץ את השלטונות לסיים באופן בהול את תכניות השיכון וההעברה שהוחלט עליהם בעצלתיים, כאילו היה המדובר בבעיה אקדמית. דרושים מעשים, ומיד — לפני ששוב יוזעקו העתונאים והצלמים בחשכת לילה, לצלם תמונות דומות לזו...

מכתבים

כב' השופטת

את הענין עם הצלם של "העולם הזה", אשר שופטת עברית אסרה עליו לצלם נא־שמת בפשעים נגד עמנו, קבלתי כסטירת לחי נוספת למספר הסטירות אשר ספגתי מידי ה"קאפו" וה"בלוק־אלטסטה" באוש־ויץ־בירקנאי ואשר חשבתי שלא ארגיש את טעמן יותר..

אני מבקש אתכם: פרסמו את תמונת השופטת, גב' שמיר, אשר התפרסמה בצוהה המוזר. בינתים אסתפק בתמונתה, אבל הנגי בטוח שסוף־סוף תפרסם העתונות גם את תמונת הנאשמת.

ורובל זלמן,
קבוצת צאלים בנגב

אסיר ק.ל. אושוויץ מס' 115787

הענין כולו יבוא בקרוב לדין בשעה שתת־ברר התביעה הפלילית שהוגשה ע"י המש־טרה נגד צלם־המערכת של "העולם הזה".

מבעד למסך העשן

קראתי בעתון הגרמני "ידיעות היום" שצלם אחד צילם בשעת אזעקות־התימרון את אחד מאנשי המשמר האזרחי כשהוא מכבה פצצת עשן. העתון אומר שהצלם כמעט נדרס ע"י מכונית, ושלא היה טעם בדבר, מפני שהתמונה לא יכלה להצליח ממילא בעשן. האם הכוונה לצלמכם שצילם את התמונה שפורסמה ב"העולם הזה" (678)?

אריך מנהיים, הר הכרמל

נראה שכן. אולם העתון הגרמני טעה: המצלמה המאומנת הצליחה גם הפעם לח־דור מבעד למסך העשן...

תודת האומה — איה?

"על אף הרעש, על אף האבק שהעלה "העולם הזה", כדרכו, מסביב לשאלה הכ־אובה, על אף הגסות שבפרסום תמונות ההורים, אין ספק שיש הכרח ותועלת בהצגת הבעיה על סדר יומנו..." במלים אלה נאות יצחק שדה להגיב על מאמרכם "תודת האומה — איה". אני שואל בפירוש: אם כן, מדוע לא פירסם יצחק שדה עצמו את הדברים במדור הקבוע שלו ב"על המשמר"? מדוע חיכה הוא ש"העולם הזה" ילך בראש ויעשה את העבודה ה"גסה"?

דוד מ. אח שכול

יתכן והיה הגיון בכך שבמקרה זה צעד בראש עתון הסוראים, ולא עתון האלופים.

האשמה המזעזעת שגוללתם בגליונכם נגד מוסדות העם היתה צעד (מקורי מאד, לאבוגנו) אשר ראויים אתם להוקרה על ביצועו.

לא בדקתי אם הדברים זיעזעו את מצפון המחוקקים, אך ברחוב קיבלום בהת־רגשות רבה. לצערנו רבים בתוכנו הבריות אשר אינם שותפים לרחשי הלב האמיתיים שהעם חב למשפחות החללים.

אל תקפאו על שמריכם במאמר זה. המשיכו לזעזע את מצפון הציבור, להטריד את מנוחתו באמת מרה וכואבת זו.

זאב דגני, רמת־גן

כאב שכול, שעדיין אינו זקוק לעזרה הסוציאלית, ברכה לאורי אבנרי. הוא היה פה לכל ההורים השכולים, הסובלים סבל חמרי ומוסרי, ולאלה הכואבים את כאב האומללים. "ישר כוחו, וימשיך נא להזעיק את הציבור.

מיכאל פיטל, גבעת־רוקח

מאמרכם "תודת האומה — איה?" מזעזע. העובדה שאמו של יהושע גלוברמן חיה בתנאים אלה — זוהי חרפה ובושה ושיא השערוריות, אות קין לנו ולמדינתנו.

עמנואל פוס, שכונת בורכוב

זה זמן רב שאני מתוכח עם חברי בבית הספר על ערכו של "העולם הזה". מאמרכם הקולע והחריף על היחס למשפחות החללים עזר לי לשכנע את חברי. מאמר כזה לא יכול היה להתפרסם בשום עתון אחר בארץ, יהיה מספר עמודיהם כאשר יהיה. המשיכו כך והצליחו.

גדעון רכס, כרכור

אין מלים בפי כדי להביע את רגשותי עם קריאת המאמר על חוק מתועב זה. אנא, תנו לי עצה: מה אני, בתור אזרח פשוט, יכול לעשות כדי לעזור בחיסול שערוריה נוראה זו?

שמואל פריש, תל־אביב

לקורא פריש, ולכל אדם המרגיש כמוהו, פתוחה רק דרך אחת לתיקון המעוות: לפנות בכתב אל ועדת החוק והמשפט של הכנסת ולדרוש במפגיע דיון מחודש וחקיקת חוק חדש.

"העולם הזה" עמד תמיד על הגובה. בזמן שנתן מקום להספדת "חללי המולדת", הייתי עוקב אחרי ההספדים מדי שבוע בשבוע, אבל את הספד בני לא יכולתי לכתוב, כי ראיתי תמונות ושמות של הקדושים מתגלגלים באשפה או שעטפו בהם דגים־מלוחים. הכאב היה לא פחות מעצם האבידה. לא פעם הייתי אוסף תמו־נות כאלה, מלוכלכות, והייתי שורף אותן (באין ברירה) והלב כואב. לכן לא יכולתי.

אב שכול

זה חצי שנה שאני קוראת מדי שבוע את "העולם הזה". הוא מזכיר לי את בני ז"ל, ואת חבריו שהיה מביאם הביתה לפני שהקריב את חייו בנגב. לפעמים נדמה לי שעתון זה הוא השריד היחידי ששרד מרוחם של אותו דור צעירים אשר מי יודע אם עוד יקום כמותו. יש לו אותו אומץ־לב (הגובל לפעמים עם שובבות), אותה נכונות להלחם כשהוא רואה עוול, מבלי להתחשב בתוצאות. תבוא נא עליכם הברכה.

ד.מ., אם שכולה

חבריא, אל תסתפקו במאמרים. הראו שיש לכם דם וקחו את הענינים בידיים. סלו את היזמה ותארגנו ועדה ציבורית של חיילים משוחררים (רצוי חבר אחד מכל גדוד שהקריב קרבנות) כדי לערוך הפגנות, לעורר את דעת הקהל ולהראות לחברי הכנסת שהם לא יכולים לעשות מה שהם רוצים. אסור לנו לעמוד מן הצד ולשתוק בשעה שמשפחות חברינו מתגול־לות באשפה.

ח. כרמי, פלמח"ניק־לשעבר

מרים רבינוביץ, הכותבת במכתבה ("ה־עולם הזה" 679) שמוטב היה לכם לפנות באופן פרטי לראש הממשלה במקום לגלות שערוריה זו, מצטיינת במנה ניכרת של תמימות. אין היא יכולה להבין לרוחם של אלה ששיכלו את יקיריהם.

חנה כהן, ירושלים

השלישיה אינה רוקדת

כסמל אחראי של חולית המחול, המור־כבת מיוצאי הסטודיה של מיה ארבטובה, רוצה אני להעיר את תשומת לבכם על טעות שנפלה ברשימתכם "מלחמה בגרוש" ("העולם הזה" 678). חברי להקת־הכרמל לשעבר — יהודה אפרוני, יצחק ברוקמאיר ואולי שוקן לא צורפו מעולם לחולית הרוקדים, שאני מייסדה.

ניסן כנן, צ.ה.ל.

קצת סינית

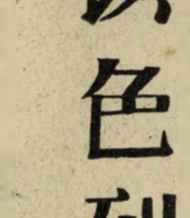

המילה הסינית "אי־סה־ליה" המו־פיעה ליד מכתבו של ד"ר יעקב צבי־אהרון ("העולם ה־זה" 679) היתה ה־פוכה. אם אינכם יודעים סינית, אל תכתבו סינית. או שמא סבורים אתם באמת ובתמים ש־קוראיכם אינם יוד־עים לקרוא?

ראובן אלירם,
תל־אביב

אנו מבינים שבושה היא לעתון רציני לה־עסיק מדפיס שאינו יודע סינית על בוריה, אך במצב הנוכחי של חוסר ידיים עובדות לא נוכל להגשים שאיפה זו, והסליחה עם הקורא אלירם (או אולי אל־לי־רם?)

למי מותר להכשין?

חבל שה"מדריכה הבלתי־מפלגתית" אינה יודעת להבדיל במכתבה ("העולם הזה" 678) בין מלשינות, שהיא פשע חברתי מכוער, ובין הסגרת פושעים המתעשרים ע"ח הפרט. אזרח טוב יהיה הנער שיחנכוהו להסגיר את הכוחות ההרסניים (ופה שוים גנב, שודד וספסר) לידי החוק, ואוי למדינה שאזרחיה יראו בפעולות אלה פשע מכוער.

ולענין אחר: בשם קוראי "העולם הזה" בחדרה ברצוני להביע את תמיכתי המלאה במלחמתו של העתון לקצוב הוגן של נייר. דעו כי יש לכם עורף בטוח, אשר יעמוד תמיד אתכם.

צביקה רפלנסקי, חדרה

אנו מסכימים עם הקורא רפלנסקי שהסגרת פושעים לידי שומרי־החוק אינה מלשינות כי אם חובה אזרחית. אולם איננו חושבים שחינוך טוב חוא ללמד ילדים להציץ במ־קרר של הורים או בחביליות־האוכל של חבריהם כדי להלשין עליהם. יש גבול בין השנים.

האהבה וסיר הכשר

סופרכם בפאריס, ששלח לכם את הת־מונה של הצרפתיה שפרסמתם בשער ("ה־עולם הזה" 679), בודאי טעה בכיוון. אני חושבת שמבטי השליחים שלנו בפאריס

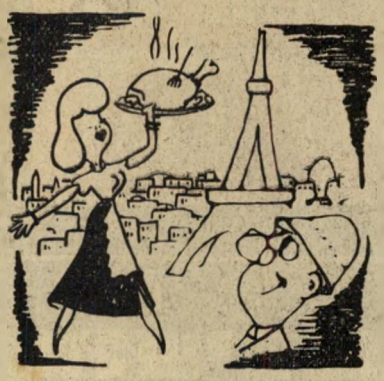

אינם מכוונים לבחורות שם (אם לדון לפי התמונה יש כאן יותר טובות) כי אם אל אכילת בשר.

אסתר ש. תל־אביב

יתכן שהגברת יודעת גם לבשל.

קורין — מה?

הרשו לי להעיר שטעות היתה בידיכם וכתבתם את שם השחקנית ששחקה ב־"המאבק בחולות" בשם קורין קלוזה. שמה האמתי הוא: קורין קלברט.

יונה שאולית, חולדה

יונה טועה: שמה של קורין הנחמדת באמת קלווה (או קלבה). הצרפתים כותבים את השם "קלבס", אך אינם מבטאים את הס' האחרונה.

עתון קפיטליסטי

תמימות נוגעת עד הלב היא תמימותו של ראובן יודנפרוינד מחיפה, כותב המכ־תב "עתון מכור" ("העולם הזה" 678) ש־חשב כי עתונכם אינו יריד חם לקפיטליזם וגם אינו שונא עיוור לקומוניזם, בקראו את רשימתכם הגסה על שובו של מר מיקונים ארצה, לבחורים כמוכם, המעמידים פנים של בעלי העזה אמיצים, יאה יותר ונאה להכריז גלויות: נוח לנו בקב אחד של נוחיות במחנה הקפיטליסטי מתשעה קבים של פרוגרסיביות במחנה הקומוניסטי. ואם זאת לא תעשו — הרי שייכים אתם לאותם הצבועים בהם אתם מתיימרים להילחם.

יעקב צור, שכ' מחלול

נראה שאנו מוכי צביעות שאין לה תקנה: בשום פנים איננו מסוגלים לתפוס מדוע מחנה אחד משני המחנות ראוי להערצה יותר מאשר השני. אנו אוהבים את שניהם כאחד — מרחוק.

הרפורטג'ה שלכם על קים־איל־סונג ו־סינגמן־רי ("העולם הזה" 679) היא דוגמה לאוביקטיביות נייטראלית.

אגב, שמא תוכלו להסביר לי מדוע שמו היפנים על ראשו של קים־איל־סונג פרס של 100.000 דולר בלבד, ואילו על ראשו של סינגמן־רי שמו 300.000 דולר?

חיים עמרם, חיפה

מי יבין ללבו של יפני? ברור שהמחיר לא היה תלוי בכמות, כי ראשו של קים השמנמן גדול מראשו של רי המצומק. מסת־בר שמחירו של קים לא הספיק לעלות, כי השמועה על מותו (המדומה), באה במוקדם. על כל פנים מקוים אנחנו שלא היתה ליפנים כוונה להפלות את הקומוניסטים לרעה.

השער

צלום: מקסים סלומון.

אזרחי ישראל העתידים מתחלקים לשני סוגים: אלה שיש להם האפשרות לבלות ילדות מאושרת, ואלה שאין להם תנאים לכך. רוני וליהי שייכים לסוג הראשון: יש להם בית גדול ומרוחו וגינת־דשא גדולה להשתולל בה. אמנם יש גם צד שני לענין: אמא רוצה שרוני, בן ה־10, יבלה שעות על גבי שעות ליד הפסנ־תר ויהיה למוסיקאי גדול, בה בשעה שרוני רוצה לרבוץ על הדשא ולקרוא ספרי מלחמה והרפתקאות. וגם ליהי, בת ה־6, כבר יודעת לנגן (בשתי אצבעות) את התקוה.

בעוד הם משתובבים וצוחקים אין רוני וליהי יודעים שגם הם, ממש כחבריהם הפחות מאושרים ביפו, לוד ורמלה, ייכנסו בבוא היום למכונה הגדולה ההופכת את בני־האדם בימינו למספרים סטאטיסטיים: תלמיד מספר... של זרם־החינוך (אחד מן הארבעה), חבר מספר.... של הגדנ"ע, פנקס־שרות מספר... כרטיס מזון מספר...., פנקס־זיהוי מספר...., פנקס מילואים מספר... חבר קופת־חולים מספר...., חבר מפלגה מספר...., ואם ירצה השם: חשבון־בנק מספר.....

אלא שיש להם מזל: עדיין אין הם יודעים זאת.